Через емоції та почуття. Роль музики у вихованні патріотів

Почуття любові до когось, до чогось закладається і розвивається у дитини через її переживання, через емоційне ставлення до того чи іншого явища, людини, предмета. Вищим продуктом розвитку людських емоцій є стійкі почуття. Вони можуть реалізуватися в емоціях різного, навіть контрастного, характеру: наприклад, у почуття любові до іншої людини входять і радість, і гнів, і відчай. Почуття людини, представлені у сфері соціальних явищ, завжди спрямовані на конкретний об'єкт, і залежно від цього їх ділять на моральні, естетичні, інтелектуальні і практичні

Джерелом усіх переживань дитини є її діяльність, спілкування з навколишнім світом. Проте дитячі емоції часто залишаються ще ситуативними, бурхливими і нестійкими. Поступово переводити їх у стійкі, глибокі допомагає музичне виховання, виховання і творчість. Тобто музика керує розвитком емоцій дитини. Слухаючи або виконуючи музику, людина переживає, наприклад, радість не лише тому, що їй подобається все що оточує її в даний момент. Вона переживає радість як естетичну емоцію, не ту, що виходить з неї, а навпаки, яка входить до неї як один з настроїв, викликаних музичними звуками. У змісті музичного твору емоції живуть не з волі виконавця, за внутрішніми законами життя самого твору.

Тому в основу виховання цих почуттів вкладено музичний розвиток дітей, виховання у них естетичних емоцій і почуттів як переживання прекрасного в музиці, що переноситься на все прекрасне у житті - хай це буде природа, чи хороший вчинок, чи добра людина.

Дошкільний вік є тим сенситивним періодом, коли природніше виховувати зазначені почуття саме через музику. Слухаючи музичну творчість свого народу і певним чином уже виконуючи її (обряди, музичні ігри, пісні, танці), дитина не тільки переживає власне музику, а й пізнає її поетичний зміст, розширює свою емоційну сферу поряд із набуттям знань про своє місце у природі, серед людей.

У дошкільному віці бажано виховувати дітей переважно на національній музиці: легке засвоєння її забезпечується наявністю так званого музичного генотипу.

Саме тому кожна дитина „розкрита" на легке сприйняття і засвоєння національної музики порівняно із сприйманням музичної творчості інших народів. Скажімо, для китайської музики характерна пентатоніка, для індійської - чвертьтонова темперація та ін., що зовсім відсутня в історичному музичному досвіді українців. Тож цілком зрозуміло, що нашим дітям до вподоби музичні твори мінорного характеру, оскільки історично склалося так, що українським пісням, думам, баладам притаманні саме такі лади - надзвичайно красиві, журливі, сумний

мелодизм, роздум і туга. Вже з трьох років слід привчати дітей активно слухати й емоційно реагувати на різні за змістом твори, зокрема, народні пісні, обряди, танці, накопичуючи їхній музичний досвід.

Крім слухання музики, бажано практикувати гру на дитячих музичних інструментах, навчивши спочатку володіти ритмічними, а потім звуковисотними закономірностями. Можливості виховання любові до мистецтва, природи свого краю, народного побуту через гру в оркестрі дуже широкі на відміну від вокально-хорової діяльності. По-перше, оркестрантами можуть стати всі діти без винятку, оскільки тут не вимагається чистота інтонування; по-друге, в оркестрі грають будь-які твори (пісні, танці, п'єски та ін.), тоді як сольний і хоровий спів обмежений вокально й репертуарно; по-третє, на простих музичних інструментах можна виконувати створене самими дітьми; по-четверте, до гри в оркестрі можна залучати малят, починаючи з трьох років, що сприяє активному розвитку музичних здібностей та інших сфер, на які впливає музика; по-п'яте, колективна виконавська діяльність формує моральні почуття: дитина відчуває радість спільних успіхів, задоволення з того, що не лише вона, а й інші вміють грати.

Музичний репертуар і для слухання, і для виконання треба ретельно добирати: він має бути яскравим, емоційно насиченим, відбивати виразні ладові і ритмічні особливості Зузики свого народу. Граючи в оркестрі діти, також ознайомлюються із зовнішнім ви- лядом та звучанням національних музичних інструментів.

Підготувала: Герасимова В.В., музичний керівник